

Bilaga I till protokoll KS 2024-09-02 § 217 Samråd för ny översiktsplan (Dnr. KFKS-2023-00212)

Mikael Carlsson lät anteckna följande för Nackalistan:

§07 Samråd för ny översiktsplan
Protokollsanteckning:

Nackalistan yrkar på återremiss eftersom vi tycker att detaljrikedomen i översiktsplanen är alldeles för låg, det är svårt att förstå vad som planeras och flera viktiga delar som påverkar utvecklingen är inte med. Detta är något som är omöjligt att ändra på efter samrådet utan att hela samrådet måste göras om. Vi saknar också t.ex. idrottsplatser, fotbollsplaner, kulturlokaler och drivmedelsstationer. Alla dessa saker behöver planeras in tidigt för att övrig utveckling av kommunen ska kunna förhålla sig till det. Även en sådan sak som hur många som ska bo i kommunen 2050 borde förtydligas då mycket av t.ex. infrastruktursatsningar beror på hur befolkningsunderlaget i kommunen ser ut.

Vi tycker det är positivt att kommunstyrelsen nu fattade beslut om att ”Idrottsperspektivet ska förstärkas genom tillägg med ytterligare en punkt på s 28 som översiktligt beskriver planeringen för att stärka idrottsmöjligheterna samt i kapitlet ”Friluftsliv och grönområden” (s 80-83) med text och karta över befintliga och planerade idrottsanläggningar och de anläggningar som nu är under byggnation (t ex nya fotbollsplaner, multisporthallen i Fisksätra, nya simhallen i Myrsjö sportcentrum och nya idrottshallar).” men vi tycker att en sådan viktig förändring borde innebära att ärendet återremitteras så att vi kan bereda ärendet politiskt innan planen skickas ut på samråd. Vi tycker också det är oklart hur översiktsplanen förhåller sig till RUFSS som nu är ute på samråd.

En annan sak som inte är med i översiktsplanen är 30 % skyddad natur i Nacka. Kring detta mål råder det stor politisk enighet ändå när inte de skyddade områdena tillsammans med de områden kommunen nu ska utreda upp till 30%. Vi tycker att det är viktigt att översiktsplanen visar att kommunen 2050 ska ha 30% skyddad natur och att detta mål inte bara är tomma löften och ord.

Eftersom kommunstyrelsen inte vill utreda våra förslag närmare och presenterar ett samrådsförslag som inte lever upp till det som vi tycker ett sådant dokument borde göra

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

eller visar på den utveckling som vi tycker Nacka bör ha med bl.a. 30% skyddad natur så kan vi inte ställa oss bakom detta utan yrkar avslag på samrådsförslaget.

Nedan har vi sammanställt de flesta av de förändringar vi vill se. Vi kan inte ställa oss bakom att sända ut förslaget på samråd med de stora brister vi anser finns. Detta är inte hur vi vill att Nacka kommun ska utvecklas.

Nackalistan synpunkter på utkast till översiktsplan

Övergripande synpunkter

- Nackalistan har invändningar emot hur detta ärende har beretts så här långt. Att skicka ut utkastet för översiktsplanen för synpunkter under ett antal sommarveckor minskar politikens möjligheter att granska och analysera planen vilket försämrar den demokratiska processen. Vi vill påminna om att kommunen tidigare fått synpunkter på hur viktiga ärenden bereds, t.ex. från revisionsfirman E & Y i samband med kommunens beredning av den s.k. upphöjningen av Saltsjöbanan. Ett annat exempel där kommunen får kritik för sin ärendeberedning och bristande projektstyrning är när KPMG nyligen reviderade hanteringen av Kyrkviken och Stadshusparken.
- Det är inte tydligt hur allmänhetens synpunkter har tillvaratagits i framtagandet av översiktsplanen. Allmänhetens har inkommit med synpunkter på översiktsplanen och den s.k. framtidsdialogen som har engagerat många Nackabor. Att inte hantera och bemöta de synpunkter som inkommit kan leda till missnöje och politikerförakt.
- Nacka kommun har de senaste åren präglats av ett byggkaos. Nackalistan vill att Nacka ska utvecklas varsamt. En stor del av översiktsplanen kallas för ”mångfunktionell bebyggelse” vilket kan innebära bostäder, parker, naturområden, kontor, handel, idrott mm. Det betyder att kommunen har full flexibilitet att använda ytan som den vill och avsikten med översiktsplanen går förlorad. Möjligheten att förstå och påverka hur kommunens yta planeras att användas blir begränsad för kommunens invånare. Nackalistan vill inte att begreppet används utan att innebörden preciseras och utan att det förklaras vad som avses.
- Den senaste tiden har ett antal byggprojekt pausats i Nacka kommun. Det framgår inte i utkastet till översiktsplan om en ny prognos för befolkningsutvecklingen ligger till grund för förslaget. Nackalistan anser att den befolkningsprognos som översiktsplanen baseras på ska specificeras.
- Som vi framförde i juni stämmer inte översiktsplanen och den regionala utvecklingsplanen i Stockholms län (RUF) överens i flera avseenden. Det gäller bl.a. tunnelbanans förlängning från Nacka forum till Orminge centrum, östlig förbindelse, kollektiv båttrafik och bussterminalen vid Nacka forum.
- Det är oklart om programmet för Sickla och Centrala Nacka, strukturplanen och strukturkartan för Centrala Nacka ska utgå eller arbetas om. Den naturvårdsplanen som man refererar till i översiktsplanen finns ännu inte.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Generella synpunkter

Buller

Sid 90 i ÖP, Miljökvalitetsnormer buller.

Buller har stor inverkan på människors hälsa och livskvalitet och finns med i flera av riksdagens miljö kvalitetsmål. Det byggkaos som präglat Nacka de senaste åren leder till kraftfulla bullerstörningar för kommunens invånare. Bullret kommer dels från byggandet i sig, dels från bl.a. vägtrafiken när invånarantalet stiger.

I översiktsplanen står bl.a. att ”i planeringen eftersträvas goda ljudmiljöer.” Nackalistan efterfrågar en strategi för hur kommunen ska lösa bullerproblemen när byggandet och antalet invånare ska öka.

Alla kommuner över 100 000 invånare ska kartlägga buller från vägar och spårtrafik. På sid 90 i ÖP finns en karta som heter "Bullerkartläggning väg". Det framgår inte om den är ny eller när den gjordes. Det är svårt att från kartan utläsa vilka områden som är röda och vilka som är lila (över 70 dBA). Det behöver bli tydligare.

Redan idag finns bullerproblematik från Värmdöleden, Värmdövägen, Saltsjöbadsleden och Saltsjöbanan för att nämna några. Bullerplank saknas på flera sträckor och bullret upplevs som störande av många boende. Med ökad turtäthet på Saltsjöbanan riskerar bullret även från järnvägen att öka vilket påverkar många som bor i småhusområdena längs med banans sträckning. Vi vill också att det tydliggörs om bullerkällor utanför kommungränsen som påverkar Nacka ska karteras (t.ex. Tyresöleden, väg 222 i höjd med Henriksdal och inflygningsleden till Bromma)? Dessa påverkar ju Nacka väldigt mycket.

Klimat och miljö

Klimatpåverkan, anpassning till den pågående klimatförändringen och miljöaspekter ska vara vägledande i alla projekt. Vissa nybyggda områden präglas idag av betong och cement vilket innebär stor utsläpp av växthusgaser. Hårdgjorda ytor ska minimeras så långt det är möjligt.

Nackas lokala centrum

Nackalistan anser att de lokala centrum som finns i Nacka har en viktig roll i boendes vardag och behöver utvecklas. Här finns en stor potential i Nacka att öka boendekvaliteten med levande centrum som erbjuder både service, föreningslokaler och kultur. I översiktsplanen är fokus på bostadsbyggande i våra centrum men vi menar att det som inte är bostäder bör lyftas.

Beskrivningen av lokala centrum bör differentieras. Beteckningen ”Lokala centrum” som används för att beskriva alla olika centrum, t.ex. Björknäs centrum, Fisksätra centrum, Ektorp Centrum och Älta Centrum blir lätt otydlig och missvisande. Det är exempel på centrum med väldigt olika karaktär.

Nackas kulturella arv

Nackalistan anser att hus av historisk eller kulturell betydelse måste skyddas. Det gäller till exempel Sickla och Neglinge stationshus och chefsbostaden i Finnboða. Andra exempel är

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Birkaområdet och Storängen som är viktiga kulturmiljöer och bör bevaras. Vi vill värna Nackas kulturella arv och bevara dem för framtida generationer. Vi vill också att det preciseras vad man menar med att kulturmiljön ska ha plats för nya årsringar? Det är otydligt om kulturmiljöerna som inte omfattas av riksintresse ska bevaras eller inte.

Föreningslivet; sport, fritid och kultur

Att ha lätt tillgänglig och boendenära yta för spontan idrott är livskvalitet för många Nackabor och en stor anledning till att många väljer att flytta hit. Nacka har idag ett stort behov av fotbollsplaner och plats för annan sport. Det är anmärkningsvärt att översiktsplanen inte verkar lösa dessa problem. Kommunen bör planera in bostadsnära idrottsytor i alla kommundelar. Fritidsgårdar ska finnas i alla kommundelar och det bör tillskapas nya på t.ex. Kvarnholmen-Finnboda-Finnberget när kommunen växer.

Vi saknar ytor i planen som tydligt är dedikerade till sport, fritid och kultur. På vissa ställen i översiktsplanen går det att läsa att idrott och kultur ska finnas men det preciseras inte på kartorna vilket är en stor brist.

På sidan 65 skriver man ”Det är viktigt att reservera mark i strategiska lägen eftersom dessa anläggningar ofta kräver stora ytor och måste vara placerade inom eller nära de större tätorterna för att vara tillgängliga för många.”

Ändå väljer man att inte placera ut vare sig befintliga eller tilltänkta idrottsplatser vilket ger intrycket att inget skall tillskapas till 2050

På den nu gällande översiktsplanen finns större idrottsplatser utsatta så den förändring man nu föreslår är en stor försämring.

Synpunkter på specifika delar av kommunen:

Västra Sicklaön

Denna del av kommunen är redan kraftigt förtätad och de boende klagar på byggkaos, dålig framkomlighet och att grönytor försvinner. Det är dags att dra i handbromsen vad gäller byggandet och fokusera på boendekvalitet för de som redan bor i området. Västra Sicklaön har några av kommunens mest värdefulla kulturbyggnader som måste bevaras. De små naturområden som idag finns måste bevaras.

- Henriksdalsbacken: Den östliga sidan av Henriksdalsbacken (alltså Trolldalen) borde förbli naturmark. Här nämndes i samrådshandlingarna för Henriksdalsbacken att en del av Trolldalen ska bli hundrastgård (parkmark?) eftersom befintliga hundrastgården exploateras inom detaljplanen för Henriksdalsbacken. Hundrastgården får inte placeras i skogen.
- Henriksdal (skogsdungarna norr och syd om Kvarnholmsvägen mellan Henriksdalsringen och Henriksborg): Dessa skulle exploateras inom etapp 2 och 3 inom planprogrammet för Henriksdal som nu alltså är mycket försenad. Kommunen vill exploatera skogen för att skapa en stadsgata vid Kvarnholmsvägen. Vi vill skydda den skog som finns där. En gångbro mellan Henriksdal och Sickla ska utredas.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

- Hästholmssundet (sundet mellan Finnboda / Finnberget och Kvarnholmen): Positivt att det skapas vattenytor och parkliknande omgivning men Start PM föreslår också att bostadshus ska byggas på marken där det idag står Hästholmens Båtsällskap vars historiska klubbhus brann ner för någon vecka sedan.
- Utblicken och Förmansbostaden (Finnberget). Detta område bör betecknas som naturmark och ej exploateras.
- Skatberget (ganska brant skogsdunge mellan Finnberget och Finnboda): Bör förbli naturmark.
- Bageribacken (Saltsjöqvarn mellan bostadsområdet och Saltsjöbanan): Bör förbli naturmark och inte exploateras.
- Engelska parken (skogsdunge mellan Danvikshem och Vilans skola som omger gångvägen för skolbarnen): Bör förbli naturmark. Mycket av naturen runt Danvikshem har redan exploaterats. Skogsdungen hade högsta naturvärdet (klass 1)
- Fredriksberg (östra Kvarnholmen mellan Kvarnholmsvägen och Disponentbostaden och Kvarnholmsparken & Inloppet): Bör förbli naturmark och inte exploateras. Exploateringsgraden är redan mycket hög på Kvarnholmen.
- Svindersberg (västra Finntorp): Bör förbli naturmark och inte exploateras.
- Norra Alphyddan mellan Värmdöleden och Alphyddans bostadsområde: Bör förbli naturmark och inte exploateras. En del har redan exploaterats när 2-3 studenthus skulle byggas. Exploateringsgraden på Alphyddan får inte öka.
- Birkaområdet Vi vill att översiktsplanen anger att detta är ett område med villakarakter som ska bevaras.
- Finnbodaberget Vi vill att kommunen förbättrar tillgängligheten för de boende här genom att planera för en hiss.
- Svindersvikens naturreservat Vi föreslår att mark (i enlighet med vår motion) kring Svindersviken utreds som naturreservat.
- Ryssbergen Detta område bör kvarstå som naturmark och inte exploateras.
- Järlahöjden Detta område är ett nav för idrotten i kommunen, det är viktigt att idrotten blir kvar och att det utvecklas till ett idrottskluster.
- Bussterminal (Bytespunkt) Det är viktigt att omstigningen mellan bussar och t-bana sker på ett smidigt sätt. Miljön i centrala Nacka måste värnas och negativa konsekvenser så som buller, luftföroreningar och trafikköer ska minimeras om fler bussar från Östra Nacka ska in centralt för att komma till t-banestationer.
- Torg Nackalistan vill utveckla torgen i Finntorp, Henriksdal, Finnboda till att bli gröna mötesplatser.
- Sydöstra viktalen Detaljplanen bör arbetas om och den västra delen planeras som naturmark.

Området behöver utvecklas, när vi tittar på Kvarnholmen, Henriksdal och Finnboda så finns inga bibliotek, kulturhus, fritidsgård, föreningslokaler eller andra icke kommersiella mötesplatser planerade. Närmaste lokalerna är nog Diesilverkstan. Och det är knappast på gångavstånd. Här måste kulturlokaler planeras in

Sidan 44: Kommunen skriver "De gröna länkar som finns mellan Ryssbergens natur, Erstaviken, Kyrkviksparken och Djurgården utgör ett viktigt ekologiskt samband som

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

stärks genom bevarandeåtgärder och gröna kompletteringar inom stråket..." men de många mindre naturområdena som nu blir "multifunktionell bebyggelse" försvagar dessa länkar betydligt. Spridningsvägar för eklevande arter måste säkerställas. För mycket bebyggelse på Kvarnholmen och Ryssbergen skär av den viktiga Tyrestakilen.

Kollektivtrafik

Många bor på berg och långt bort från bryggorna (Henriksdalsberget, Finnberget, Danvikshem) och är beroende av fungerande kollektivtrafik. Biltrafiken kommer öka betydligt (vissa sträckor med 300 - 400 %) eftersom området ligger långt borta från tunnelbanan. Nackabussarna från Henriksdal kommer också glesas ut rejält när tunnelbanan drar igång. Tillgängligheten har alltså de senare år snarare försämrats. Se bara seniorerna på Danvikshem.

Sidan 45: Kommunen skriver " Ett annat viktigt fokus som är särskilt prioriterat inom Nacka stad är att motverka effekten av värmeöar genom att säkra förutsättningar för utrymme för träd och grönska i stadens och gaturummens utformning". Men det är precis de redan förverkligade detaljplanerna för t.ex. Finnboda och Kvarnholmen har skapat. Kajer, torg och gator utan träd, grönska eller annat som ger skugga.

Östra Sicklaön

Skuruparken: Nackalistan anser att denna unika miljö ska bevaras som naturreservat.

- Gungviken: Vi vill att detta område omklassificeras från verksamhetsområde till Natur och friluftsområde. Vi har lämnat ett politikerinitiativ i frågan och tycker inte att platsen är lämpad som verksamhetsområde.
 - Ektorp Centrum: Nackalistan vill utveckla detta centrum med småskalig service, kultur och föreningsverksamhet. Fokus bör inte vara bostäder.
- Saltsjöbanans stationsbyggnader Vi vill att Saltsjöbanans stationsbyggnader bevaras.

Boo

Boo är ett område som har utvecklats i alltför snabb takt med stora problem för de boende avseende framkomlighet, buller och brist på service. Översiktsplanen fokuserar inte på att lösa de här problemen utan riskerar att skapa ytterligare problem. Nackalistan anser att området behöver mer service, kultur och ytor för idrott. Fokus på att bygga ytterligare bostäder måste upphöra.

- Björknäs/Värmdövägen Vi vill behålla den småskaliga bebyggelsen, minska genomfartstrafiken i området samt skydda naturen. Området ska även fortsättningsvis präglas av villabebyggelse. Eventuell nybyggnation ska ske vid centrumområdet. Det är viktigt att kommunen vidtar åtgärder för att minska trafiken som går genom området. Björknäs centrum bör utvecklas med service, kultur och föreningslokaler.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

- Orminge Exploateringen av området bör upphöra. Kommunen bör utveckla lekplatser, idrott och kultur. Trafiksituationen måste förbättras och vägnätet rustas upp för att bli av med de stora framkomlighetsproblem som idag finns.
- Tollare I översiktsplanen betecknas Tollare som ”Sammanhängande bostadsbebyggelse” vilket inte stämmer med verkligheten. Tollare består av flera stadskvarter och området behöver kompletteras med service, grönytor, kultur och båttrafik.
- Kummelbergets verksamhetsområde Nackalistan anser att denna unika naturmiljö ska skyddas och att utvidgningen av verksamhetsområdet bör stoppas.
- Dalkarlsängen Nackalistan anser att naturen i området bör skyddas och att det kan kompletteras med plats för idrott. Vi vill utreda en trafikplats med på- och avfart på 222:an i detta område.
- Bussförsörjning Boende ska ha tillgång till bra kollektivtrafik som går in till Stockholm utan byten.
- Boo villaområden De villaområden som finns i Boo ska behålla sin karaktär och ny bebyggelse ska anpassas efter den karaktär som finns i området.
- Kretsloppcentral Boo behöver en permanent KLC och översiktsplanen bör peka ut mark för detta.

Älta

- Busstrafiken bör förstärkas med direktbuss in till Stockholms city.
- Våtmarkspark bör anläggas i den västra delen av Älta våtmark.
- Bollplan invid Sigfridsborgsskolan vi vill konstgräsbelägga denna för att öka nyttjandegraden.
- Ekstubben Infartsparkeringen bör vara kvar.
- Drivmedelservice Utred lokalisering av drivmedelsstation i Älta.

Saltsjöbaden/Fisksätra

- Fisksätra södra, Vi är negativa till exploateringen med bostadsbebyggelse som sker i detta redan väldigt tätt bebyggda området. Eventuell tillkommande bebyggelse bör ha verksamhetslokaler i bottenvåningen. På så sätt ökar man tryggheten och skapar fler arbetstillfällen i Fisksätra. Ytterligare parkeringsplatser bör utredas.
 - Programmet för Fisksätra Det är otydligt om programmet gäller då endast ”mål och ambitioner” refereras. Detta bör förtydligas.
 - Kulturhus Kulturhuset måste få permanenta lokaler för att kunna utveckla sin verksamhet i området.
 - Båttrafik Nackalistan vill se en utökad båttrafik till och från stan från Fisksätra

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

- Fidravägen 1 Den tomt som tidigare användes av akademiska skolan bör fortsatt vara detaljplanelagd för skoländamål. Fisksättrahar ingen kommunal skola idag.
- Skutviken i Skarpö naturreservat Nackalistan anser att området ska utvecklas för friluftsvksamhet i enlighet med Saltsjöbadens Naturskyddsförenings ”Vision för Skutviken” från 2020, dock med bibehållen byggnadsyta.
- Näckenbadet Placeringen av nya simhallen i Saltsjöbaden anser vi fortsatt vara tokig och ur ett klimatkonsekvensperspektiv är det resursslöseri att placera en simhall på ett översvänningsområde. Vi anser att man behöver förbättra möjligheterna till sim och bad i Fisksätra.
- Villa Kaprifol Nackalistan vill att Villa kaprifol blir ett hus som kan användas av föreningslivet i Fisksätra.
- Saltsjöbadens centrum Vi är positiva till att centrumet utvecklas men att det är viktigt att kommuninnevånarna får möjlighet att påverka utvecklingen.
- Jaktvarvet Närboende ska ges stort inflytande över eventuella planer i framtiden och att hålla nere antalet bostäder som byggs.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------